

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semenške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 12.

V Ljubljani, v ponedeljek 17. januarja 1887.

Letnik XV.

Poročilo finančnega odseka zadevajoče končno uravnanje minima priklade na neposredni davek za zemljišno-odvezni zaklad.

Visoki deželni zbor!

V svojih poročilih z dne 24. decembra 1885, priloga 48, 7. januarja 1886, priloga 66, in 10. januarja 1886, priloga 77, predlagal je finančni odsek v zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora:

„Deželnemu odboru se nalaga, ter se pooblaščuje, da s c. kr. vlado predruženje dogovora z dne 29. aprila 1876 (zak. z dne 8. majnika 1876, drž. zak. št. 72) gledé končnega uravnanja minima priklade na neposredne davke za zemljišno-odvezni zaklad tako pogodi in sklene, da se oni s 15% na polni predpis vseh neposrednih davkov pri obveljanju določbe ustanovi, da ostane tudi v prihodnje predruženje tega minima odvisno od slučajne spremenitve splošnih merodajnih dačnih postavkov.

Deželnemu odboru se na to nalaga, ter se pooblaščuje, da zadobi pritrjenje visokega državnega zastopstva in Najvišjo sankcijo za to sklenjeno priklado na neposredni davek.“

Koji predlog je deželni zbor kranjski odobril v svoji seji dne 19. januarja 1886.

Deželni odbor je izročil ta sklep z dopisom od 17. februarja 1886, št. 1197, c. kr. vladi, da mu pridobi pritrjenje državnega zastopstva in Najvišjo sankcijo.

Vsled v poročilu deželnega odbora z dne 27. novembra 1886, priloga 25, tiskane note c. kr. deželne vlade z dne 24. septembra 1886, št. 2959, je finančni minister odklonil, da bi na podlagi zgorajšnjega sklepa od 19. januarja 1886 stavil v državnem zboru kak predlog, — „češ, on ostane pri zahtevi, da se pri vstanovitvi minimalne izmere plačevanja priklad na neposredne davke za zemljišno-odvezni zaklad ne mere iti pod 16%.“

Deželni odbor je moral tedaj vsled te odklonitve še enkrat seči po svojem lanskem poročilu ter predlagati ustanovitev minima s 16% na polni predpis vseh neposrednih davkov.

Kar se tiče pravnega vprašanja, more se finančni odsek ravno tako malo strinjati z razpravami deželnega odbora, kakor priznavati, da so razlogi finančnega ministra pravcati.

Stališče finančnega odseka v tem vprašanju je isto, kakor lansko leto, in bistveno je k temu pripomogla tudi okoliščina, da c. kr. finančno ministerstvo niti poskusilo ni, ovreči razloge, koje je navel deželni zbor.

C. kr. finančno ministerstvo se drži namreč dosedanje navade, po kateri se je za zemljišno-odvezni zaklad 16% priklada na neposredne davke preliminarila in pobirala, med tem, ko je finančnemu odseku toliko manj mogoče prezreti pravno stanje, ki se je z dogovorom od 29. aprila 1876 med državno upravo in deželo ustanovilo, ker se gré pri tem vprašanju za trajajočo obvezo na daljšo vrsto let.

Finančnemu odseku se zdi odveč, da bi še enkrat ponavljal tolikokrat izraženo tožbo o preveliki obložitvi dežele z nakladami, ter jedino le naglašava, da se dežela kranjska po zgorajšnjem dogovoru ni zavezala k določenemu, s številkami ustanovljenemu plačilu, temveč le k svoti, ki se po vsakokratni dačni podlagi spreminja.

Ta prikladna svota se je pogodbeno določila z najmanj 20% na neposredne davke s tretjinsko priklado vred.

Ker se je pa od l. 1881 prikladna podlaga na polni predpis neposrednih davkov razširila, se gré v predležečem slučaju jedino le za to, da se določi, kateri odstotni davek polnega predpisa na neposredni davek da je primeren nekdanjim pogodbenim 20% na neposredni davek s tretjinsko priklado vred. Že tukaj moramo kazati na neko okoliščino, kateri deželni odbor in tudi finančno ministerstvo kaj rada v tem vprašanju posebno važnost dajeta.

Sklicujeta se namreč vedno in vedno na ono določbo dogovora, ktera govori o zvišanju stipulovanih priklad po merilu naraščajoče deželne dačne zmognosti.

Toda s tem še ne moremo danes računati, ker po priloženem izkazu, kojega številke je podal računski oddelek c. kr. finančnega ravnateljstva, ta slučaj še ni nastopil, kajti po tem more se s sigurnostjo trditi, da je deželna dačna zmognost od l. 1876 do danes ostala stacionarna, ako se ni celó zmanjšala.

Vse to navedši rešit moremo pogodbenim potom

to nalogo le tako, ako od celega predpisa neposrednih davkov v letih 1876 do 1880 oni odstotni stavek izračunimo, ki je 20% na neposredne davke s tretjinsko priklado vred jednak ali vsaj najbližji.

V tem oziru daje nam priloženi izkaz, kojega številke, da še jedenpot izrečno naglašamo, nam je podal računski oddelek c. kr. finančnega ravnateljstva in ki so toraj avtentične, popolno jasnost.

Po tem izkazu znašalo je 16% na polni predpis (izračunjen po istinitem vspehu) za leta 1876 do 1880 na leto povprek 234.713 gld., toraj v primeri s povprečnim zneskom 20% na ordinarij s tretjinsko priklado vred v znesku 224.762 gld., kakor je v izkazu priloge 25 naveden, za 9951 gld. višje.

S tem je pač nasproti vsakemu ugovarjanju dokazano, da 20% neposrednih davkov s tretjinsko priklado vred niso jednaki ali jednake vrednosti s 16% na polni predpis neposrednih davkov, temveč da zadnji prve za 9951 gld., toraj za 2/3% presežajo.

Z ozirom na pogodbeno določbo, po kateri se imajo v pokritje potrebščine zemljišno-odveznega zaklada za dōbo izžrebovanja zemljišno-odveznih obligacij in tudi še pozneje, dokler je še kak erarijalen dolg zemljišno-odveznega zaklada, vsako leto dačne priklade, in sicer za neposredne davke s tretjinsko priklado vred pobirati najmanj v izmeri 20 odstotkov, ne more zahtevati državna uprava s pravnega stališča ustanovitve 16%ne priklade na polni predpis neposrednih davkov kot jednake vrednosti za 20%no priklado na neposredne davke s tretjinsko priklado vred, ker bi to, kakor smo dokazali, obsežalo predruženje dogovora, vsled kojega bi se jeden kompascient v korist drugega preveč obremenil.

Ako se kaže na to, da vprašani 16% danes (t. j. od l. 1881—1886) niso več primerni nekdanjim (t. j. od l. 1876—1880) 20%, da dajejo marveč manjši dohodek od onih, naglašati je treba, da morejo pač 20% od danes tudi manj vspeha imeti od nekdanjih, čemur je vzrok ta, da je povprečno skupno plačevanje davkov v znesku 1.466.954 gld., v letih 1876 do 1880 palo na 1.358.826 gld., v letih 1881 do 1885 vsled zmanjšanja zemljišnega davka

LISTEK.

„Pro Slavia“ ali nekaj o beneških Slovencih.

(Dalje.)

III. Gospodarstveni napredek namenjen beneški Sloveniji, pa italijanska ljubezen do tiste; duhovnije slovenske; nekteri pregovori; epizoda iz l. 1848 in grda persiflaža.

Da bi Italija dosihmal v gospodarsko-gmotnem smislu zanemarjeno slovensko Benečijo bolj na-se priklenila in da bi laglje svoje pridelke prodajala, jim obeta g. Pacifico Valussi (brat tridentinskega nadškofa in vredn. „Giornale di Udine“), da jim hoče Italija pomagati delati ceste v njih hrib in v svojem času tudi železnico. (!) Tako bodo laglje izvaževali svoje pridelke v Čevdat in Videm na trg, posebno

sadja, vina, drva, (tih Lahi zló potrebujejo.) oglje, maslo, sir in živino. Da se jim bodo pa ti pridelki za trgovino zboljšali in namnožili njih blagostanje, jim hoče mati Italija (prav za prav mačeha), napraviti zadevno kmetijsko šolo, se vé da v neogibnem italijanskem jeziku, kakor jim množijo od leta do leta ljudske šole izključljivo v tem jeziku. Poslušaj čitatelj čudno logiko — popolnoma nasprotno smislu „Slavia italiana“ g. Podreke — ki se tako glasi v onem „klicu na pomoč“ poplavljenim krajem: „Mi toraj, kakor jih (beneške Slovence!) držimo za Italijane, kakor se oni same sebe smatrajo za takšne, . . . in oni imajo tudi korist od tega, da se za takšne imajo, tako imamo za takšne tudi ono malo število Slovencev, bivajočih tostran planin (juljskih). Zato pa ne bomo mi nič počenjali, (kako hinavsko!) da bi oni pozabili govoriti jezik, s katerim oni ob-

*) Mar naj bi ga jim izdrli z željustjo vred? Kaj bi nek rekli avstrijski Lahi, ako bi z njimi Avstrija na enaki način postopala? To je pač ogromna bedastoča! Pis.

čujejo z ljudstvom njim podobnim onstran planin, in kateri niso v naši hiši; ali mi bomo vedeli, kakor oni to sami vedó, da jim delamo bistveno (!) dobrotljivost, z ustanovo učiteljske italijanske šole v Špetru ob Nadiži, v ktero hodijo prostovoljno (!) njih prihodnje učiteljice, kakor hodijo drugi njih sinovi prostovoljno (?) v šole v Čevdat in v Videm. In kakor skrbimo (po kukovičje!), da bi jih storili deležne jezika in omike italijanske, po katerih zmorejo občevati z njih omikanim narodom, tako se bomo lotili pospeševati njih kmetijsko in gospodarsko napredovanje, ki jim bode služilo v zboljšanje njih razmer, ter tako bomo storili, da bodo oni ljubili tisto veliko (!) italijansko domovino, ktera jih je sprejela v svojem času za svoje in ktera jim je dala zdaj svobodo! Učili se bodo (v italijanskih šolah!) zboljševati vinorejo, živinorejo itd., ustanovili jim bomo ljudske posojilnice in vse kar spada v njih blagostanje itd.!”

Zares zlata dōba se bliža beneški Sloveniji!

na Kranjskem, koje je provzročilo uravnanje zemljišnega davka, kar pa razmerja nikakor ne ruši, lda 16% polnega plačevanja davkov dajejo več dohodka kakor 20% od ordinarija s tretjinsko priklado vred.

Ta manjši dohodek se more pa toliko manj v poštav jemati, ker državni upravi sami ni prišlo na misel, da bi se zaradi tega potezala n. pr. za predrugačenje pogodbe pri 20% prikladi na užituinski davek, akoravno se je tudi ta od 71.356 gl. l. 1884 znižal na 64.795 gl. l. 1887.

Pri temeljiti presoji razloženega pravnega stališča in polni oceni pogodbene stipulacije ne more toraj nikakor državna uprava sama svoje zahteve smatrati za zakonito opravičeno.

Pri tem moramo pa še neko okoliščino omenjati: Do leta 1878 stavl se je v proračun zemljišno-odveznega zaklada v rubriki potrebščina znesek 10.000 gl. za preskrbovanje zemljišno-odveznih opravil deželnega urada, in jednaki znesek v proračunu deželnega zaklada v rubriki pokritje.

Ta stavka opustila sta se z letom 1879 brez dokazljivega vzroka, akoravno ju je državna uprava vedno priznavala, in nikdar ni silila na to, da se izbrišeta. Posledica temu koraku bila je ta, da je imela državna uprava od leta 1879 vsako leto za 10.000 gl. manj dajati obrestljivih državnih posojil.

Okoliščina, da je dežela državni zaklad tako prostovoljno razbremenila, sme se gotovo posebno naglašati v trenutku, ko se državna uprava poteza za predrugačenje dogovora, ki bi trajajoče večje obremenjenje dežele provzročevalo.

Da se je od leta 1881 do danes 16% na priklada na polni predpis neposrednih davkov pobirala in da se brez nujnega vzroka zgorajšnjih 10.000 gl. ni več vsprejemalo v proračun zemljišno-odveznega zaklada, izviralo je iz pomot, vsled katerih pa gotovo še ni navstala za državno upravo nobena pravica.

Kakor dokazano, ne izvirajo manjši dohodki zemljišno-odveznih priklad iz znižanja od dežele prevzetih plačil, temveč jedino le iz tega, ker je dačno-prikladna podlaga manjša postala, ktera okoliščina pa ne more imeti nikakoršnega vpliva na pravni obstanek pogodbenih stipulacij.

Ne more se toraj o tem govoriti, da se hoče dežela, ker ne priznava, da je 16% na polni predpis neposrednih davkov jednake vrednosti s 20% na neposrednje davke s tretjinsko priklado vred, odtegniti svojim pogodbenim dolžnostim.

Ker se je pa gosp. vladni zastopnik v finančnem odseku odločno izrazil, da bi c. kr. finančno ministerstvo ne bilo v nobenem slučaju voljno spuščati se v ustanovljenje odstotnega minima priklad na neposrednje davke pod 16%, preti bi deželi, ko bi hotela ostati pri razsnovanem pravnem stališči ter ga konsekvntno izvršiti, z državno upravo razpor, ki bi bil le pri prevladajoči finacijski koristi v interesu dežele.

Vsled znižanja minima na 15% imela bi dežela blizo za 14.000 gl. vsako leto manj priklad na neposrednje davke pobirati, kar bi povzročevalo, da bi morala državna uprava za ta znesek več s 5% obrestljivih državnih posojil dajati, ktere bi z obrestmi morala dežela v svojem času refundovati.

Finacijski uspeh tacega arrangementa obstal bi toraj le v onej koristi, ki bi vsled neznatnega podaljšanja plačevanja neobrestljivega erarijalnega dolga v znesku 1,037.811 gl. 46 kr. in obrestij od obrestljivih posojil za deželo izviralo.

Ta korist pa je premalenkostna, da bi se zaradi

Kdo bi se temu laškemu „šarlatanu“ (čudodelniku) ne smejal?! — „Navduševali jih bomo (kako bo to šlo v nerazumljivim jeziku?) iz Vidma in Čevdata vun po vsih njih bivališčih, od Špetra do Tarčenta (odkjer je bogoslovec znani Trinko v Vidmu) po vsih dolinah pogorske Slavije; in tako se bodo vsi njeni prebivalci učili, da je koristno okleniti se Italije, ktera jih vse ima za svoje sinove (?) in zato jih ne bodo več po starem imenovali „Sklafts“, kar pomeni „sužnje“! (O kako milostljivo klepetanje!) „Italija je dobra (?) mati, ki smatra svoje sinove vse za enake (?) in kot takšne jih ona ljubi. (?) Tako se bode umevalo, kaj pomenite besede: „Slavia italiana“, ktera je sicer po izviru slovensko pokolenje, ali po občni izobraženosti je postalo italijansko!“ (Kolikor besed, toliko dejanskih nasprotij!)

(Dalje prih.)

nje poskušal razpor z državno upravo, ki bi razven tega v marsikterem oziru lahko deželi škodoval.

Ker se pa finančni odsek vendar ni mogel odtegniti upanju, da bode pri temeljiti razložitvi razsnovanega pravnega stališča ter istodobnem naglašnji gospodarstvene deželne bēde vendar mogoče doseči od državne uprave privolitve, da se minim na 15% določi, sklenil je predloge, ki smo jih že zadnjič objavili in so bili sprejeti soglasno.

I z k a z

o koncem let 1876 do 1880 rezultujočem vspehu vsled računskih sklepov, na ktere ga se poročilo sklicuje, nam kaže sledeče številke:

Leto	Zemljišni davek	Hišnonajemniški davek	Hišnorazredni davek	Pridobitna	Dohodnina	Skupaj	16%
goldinarjev							
1876	843287	148267	154905	116678	171357	1434494	229519
1877	852764	151744	159423	124750	181845	1470526	235285
1878	883533	156825	156337	124046	159961	1480702	236912
1879	854891	155225	155577	115383	132102	1413178	226108
1880	845919	162290	159006	122614	246045	1535874	245740
Skupaj . . .						7384774	1173564
Povprek . . .						1466955	234713

Interpelacija dr. Gregorčiča in tovarišev

do visoke c. kr. vlade o koroški cesti v Soški dolini izročena v seji Goriškega deželnega zbora dne 13. januarja t. l.

Visoka c. kr. vlada!

Iz Gorice in goriške dežele pelje le ena cesta na Koroško, namreč državna po Soški dolini. Ta cesta imela je nekdanj mnogo strmih klancev, ki so jo delali težavno in nevarno. Veliko teh klancev je že odpravljenih in drugi odpravili se bodo, kakor je upati, v nekaj letih. Visoka vlada pokazala je pri teh podjetjih svojo hvalevredno skrb za cesto po Soški dolini, in prebivalstvo jej je za to iz srca hvaležno.

In prav ta naklonjenost visoke vlade za popravljanje državnih cest na Goriškem napotila je podpisane, da obrnejo njeno pozornost na nekatere nedostatke na že popravljenih in ne še popravljenih krajih te ceste in na nek zadržek prostega prometa na tej cesti, ki izvira iz neke iznajdbe novejših časov.

Med Solkanom in Plavami je mesto, kteremu pravijo Dolga Njiva. Nekdanji klanec je zdaj odpravljen, cesta je bliže Soče in ravna. Ali nad cesto visi strm svet, kakor prej, in je zdaj celó presečen, da se je dobil prostor za cesto. Presečeni svet, ki se vzdiguje nad cesto, ni obraščen; zemlja in kamenje sta nakopičena, kakor gromada. Kadar pride dež, spira zemljo na cesto in jemlje skalam podlago, na kateri sloné. Potnik, ki gré ali se pelje mimo, je vedno v strahu, da zdaj pa zdaj se vtrga skala ter zvali na cesto, kjer ubije njega ali pa konja. In blagor mu, kdor pride mimo samo s strahom, ne da bi se mu kaj hudega pripetilo. Ali tako srečni niso bili goriški kupčevalci, ki so se pred dvema letoma vračali s Kanala v Gorico. Ko so prišli od Plavij k Dolgi Njivi, vdere se v resnici skala, ter zadene v voz, na kterem so sedeli. Vsi so bili več ali manj poškodovani, nekteri prav hudo, in le čuditi se je, da ni nikdo življenja zgubil. Tudi voz, ob kterega je skala udarila, bil je močno poškodovan. Velika je bila nezgoda, ki se je zgodila kupčevalcem; a še večja bi bila, ako bi bila zadela kterega visokega uradnika, ki služi državi, ali celó kakega uda presvitile cesarske hiše, ki so se tudi že vozili po tej cesti. Mnogokrat zvali se kamenje na cesto, ko po sreči ni nikogar zraven, in sicer v taki množini, da zavira promet na cesti in da je preteklo jesen v nekem takem slučaju morala celó c. kr. pošta, ki je prišla iz Gorice, vrniti se nazaj, ker ni mogla naprej, in je prišla potem v Tolmin še le opoldne namesto ob 7. uri zjutraj.

Ker preti tolika nevarnost iznad ceste, mislil bi človek, da je cesta na spodnji strani proti Soči toliko varnejša in trdnješe zavarovana. Ali moti se, kdor tako misli. Če tudi je na tem mestu mnogo kamenja, in se spušča svet nenavadno strmo proti Soči, vendar ni niti zidú ob dolnji strani ceste, marveč postavljeni so ob robu le kamni, ki so

dovolj oddaljeni drug od drugega in ki nikakor ne morejo zabraniti nesreče, ako se konj splaši ali voz prevrne. Trden zid ob vsem onem kosu ceste je neobhodno potreben v varstvo ljudi in živine. Jako nevaren je tudi oni kos ceste, ki se vleče od Ročinja do Platerja, kteremu pravijo Kapavišče. Na več mestih visijo nad cesto ali pa žugajo z visocih mest strašanske skale, ktere ne znajo samo žugati, ampak se večkrat tudi zavalijo na cesto, da promet ustavi ali otežijo in tudi kterega ranijo ali ubijejo. Novejši in starejši časi vedó o tem veliko pripovedovati. Skoro pod vso cesto zijá pa globok propad celó do Soče.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. januarija.

Notranje dežele.

V štajarskem deželnem zboru stavl je poslanec Morré predlog na preskrbljenje kmetskih poslov na starost. Enako je vtemeljeval v českem deželnem zboru v seji 14. t. m. poslanec Herold sličen predlog. Dr. Herold opiral se je pri tem poglavitno na dve točki in sicer, da imajo na Nemškem tudi že tako postav; in pa se od sedanjega veka, ki je z električno lučjo prosvitljen, smé zahtevati, da tudi za onemogle posle kaj stori. Ob tej priliki spravl se je dr. Herold, ki je, memogredé rečeno, še jako mlad, tudi čez ministerstvo poljedelstva, češ, da je nepotrebno, odveč in da se s tem ustava žali, če to ministerstvo še na dalje ostane, kajti kmetijske zadeva spadajo vendar pred vsem v področje deželnega zbora. Res bi bilo prav, ko bi se za stare in onemogle posle kaj storilo na stare dni, da bi jim ne bilo treba beračiti od hiše do hiše, kedar že več ne morejo delati. Ali kako? Sami nočejo zmerno živeti, kakor nekdanj, ampak vse gré za obleko in šnops! Najbrž vse ugibanje ne bode veliko pomagalo, dokler ne bode spremenilo se življenje ter postalo bolj krščansko.

Težišča, kamor se dandanes vsa Evropa nagiba, ni treba na Balkanu iskati. V Berlinu, sploh na Nemškem je tisto in Bismark je mož, ki ga določuje. Naši Madjari so nekaj časa mislili, da na prve gosli godejo, pa so se jako motili. Bismark je več nego enkrat prav določno rekel, da ne gré z njimi, naj bi z Rusi kaj pričeli. In še sedaj se nahajajo na Madjarskem politični mojstri-skaze, ki ne sprevidijo prepada, kteri široko pred Avstro-Ogersko zijá, če bi ravnala po njihovi politiki, ter bi se jim posrečilo z Rusi nas navskriž spraviti. Že sedaj bremena ne moremo prenašati, ko je vendar mir, kaj še le potem, naj bi se vojska začela in sicer toliko negotova s takim nasprotnikom! Naj bi bil pa izid, recimo, tudi srečen, kaj bi pač s tem pridobili? Dežele gotovo nobene, k večemu kako pičlo denarno povračilo, kdo pa povrne drugo škodo? Nikdo ne, in je tudi nikdo povrniti ne more. Daljnega pojasnovanja o tem gotovo ni treba; saj vsakdo vé, kaj je vojka in kako neskončno zló.

Vnanje države.

Kdo ima večjo notranjo veljavo, Avstrija ali Nemčija? To vprašanje usiljuje se opazovalcu političnega vremena sedaj, ko se je po streli v nemškem državnem zboru, tudi ondi precej zjasnilo. Ni še davno, ko so nemški časnikarji pisali, da nemški vojni minister Avstrije kot zaveznika ne obraja kaj prida, ker ima menda premalo trdne finance in preslabo armado. Mi smo že tedaj te dvome od prave strani osvetili. Finance in armada sta res glavna faktorja pri ocenjevanji kake države, toda prvi faktor pa še vendar ne. Najprva reč, na ktero se mora vsak ocenjevatelj držav ozirati, je njena notranja jasnost, notranja edinost ljudstev z državo. Ozrimo se nazaj za nekaj tednov v poslednje avstrijske delegacije. Ko so ondi Kaluoky, Tisza, Smolka in Bylandt povdarjali, da so časi nevarni, so avstrijski in ogerski delegatje brez razločka stanú, narodnosti, vere in političnega prepričanja vse kar od kraja dovolili. S tem so najlepše dokazali, da, če tudi se med seboj radi ravšamo, smo na zunaj vendar vsi za enega, eden za vse. Avstrija je toraj na znotraj krepka. Kako pa je v tem oziru z Nemčijo, z veliko državo, ktero sta Bismark in Moltke z železom in krvijo skitala? Slabo! Sam Bismark, mojster njeni, nima vere vánjo, da bi se mu obdržala. Saj ste slišali, da je Windhorstu očital, da zarad tega ne privoli sedemletne vojaške dōbe, ker se nadja s pomočjo zunanjih sovražčikov Hanoveransko kraljestvo zopet na noge postaviti. Windhorst je tako sumničenje z nevoljo zavrnil, pač pa je rekel, da se bodo dobili knezi in ljudstva, ki bodo Hanoveranski zopet na noge pomagali. To, kar je Windhorst imel pogum na glas povedati, mislili so si izvestno zastopniki vseh drugih nekdanj samostojnih nemških držav, ki so sedaj pod prusko „pickelhaubo“. S tem so v nemškem državnem zboru sami priznali, da je železo že rujavo, ki posamične države skupaj drži. Kdo je toraj boljši zaveznik? Na znotraj trdna in krepka, poleg tega odkritosrčna Avstrija ali

pa na znotraj razrita, omajana, nezanesljiva Bismarkija? Soditi ni težko. Tri glavne stebre ima Nemčija, na ktere se opira in ti so: cesar Viljem, knez Bismark in vojskovodja grof Moltke. Bog vé, če ne bode marsikaj predrugačilo se, kedar se ti trije stebri porušijo.

Nemci Bismarku nič več toliko ne zaupajo, kolikor on od njih zahteva. Da je tako daleč prišlo, je mož sam zakrivil, ker je hotel sebe nad narodno veljavo staviti. On je zahteval slepo pokorščino, ktere pa poslanci kot pametni zastopniki ljudstva niso hotli skazovati, če niso hotli od razsodnih ljudi ponižati se do kimavcev. Preden se je državni zbor razpusstil, so bili nemški poslanci pripravljeni vse dovoliti, kosti Pomerjanskih fizilirjev in groše davkoplačevalcev, nikakor pa ne svojih pravic, da bi smeli tudi sami kake nazore imeti. Bismark je v resnici sedaj že tako daleč dospel v svoji oblasti in visokosti, kakor svoje dni na Angleškem Wellington, kteremu so morali angleški poslanci odločno zaklicati: Stoj, do semkaj in ne dalje, kajti lastnega naroda ne smeš zmagati. Tudi Nemci so nekaj takega že storili s tem, da se niso ozirali na Bismarkovo grožnjo, da bo državni zbor razpusstil, temveč so glasovali po svoji vesti in po svoji pameti. S tem so Bismarku zadosti razumeli dali, da ne želé njegovega tiranstva nad narodno voljo. Ali z narodom vstric ali pa nič, nad njim pa ne! Bismark je že nekako slutil, kako bi vtegnilo priti in je za to pri poslednji seji državnega zbora cesarjevo sporočilo že v žepu s seboj prinesel, po katero je tudi res takoj segel, kakor hitro je videl, da so poslanci njegov predlog zavrgli. Da je bil Bismarku poslednji nemški državni zbor jako malo všeč, opazili smo že lansko leto in sploh vselej, kedar je prišel z njim v dotiko. Enkrat se mu je celó zaničljivo porogal, rekoč: „Cele Evrope se ne bojim, pa se bom Vas ball!“ (pritlikovci, si je na tihem mislil). In glejte, prav ti pritlikovci, sestavljeni iz Nemcev in Poljakov, iz katolikov in protestantov, iz konservativcev in prostoliberalcev imeli so ves čas večino v državnem zboru in tudi sedaj so zmagali z jekleno svojo edinstvo. Bismark je takoj porabil silno ugodno priliko in je državni zbor razpusstil — da se znebi pristujene mu večine. Posebno na dva je imel hudo piko: na Hanoveranca Windhorsta in pa na voditelja prostoliberalne stranke Richterja. Toda kaj mu pomaga, ker bo narod zopet oba moža tjekaj poslal, od koder ju je Bismark sedaj prepočil — vsaj tako se smé gotovo pričakovati.

Nad Kreto zbirajo se črni oblaki, ki utegnejo celó Evropi nevarni postati, če ne pride ob pravem času veter, ki jih bo razkadil. Uporov na Kandiji, kakor se Kreta tudi še drugače imenuje, je svet že navajen, kajti brez upora ondi skoraj da ne mine nobeno leto. Kretenci, večinoma grškega rodu, se s turško vlado prav tako malo sporazumljajo, kakor pes in mačka. Sedanji upor, pravijo, da je pa pomenljivši kakor vsakteri njegovih prednikov. Otok Kreta je tako rekoč ključ od Egipta. Kdor ima tega je tudi lastnik Egipta. Zato se Angležem že silno dolgo zdeha po njem; kajti otok je silno bogat in pa v takem kraju leži, kakor si ga človek sploh želeli more. Angleška iztočna politika bi imela še enkrat toliko pomena, ko bi Kreto imeli v svoji moči, kakor imajo Gibraltar. Zato je tudi po raznih kabinetih sum nastal, da morda te vedue upore na Kreti angleški agentje podpihujejo, da bi se s časoma prav velik požar napravil, kterega bi potem Angleži gasit t. j. otok zasedat prihiteli, ter bi rekli: otok je od sedaj na dalje naš, ker smo požar pogasili. Če se John Bullu to posreči, potem tudi ne bo dolgo, da bo rekel: „Egipt je naš, komur ni všeč, pa naj se pritoži!“

Izvirni dopisi.

Z Krškega, 16. jan. (Nekdajno rimsko mesto Noviodunum na Krškem polju.) Dobro uro hodá od Krškega proti južno-večerni strani na lepi Krški ravnini stoji vas Drnovo, ki ima 75 hiš in 341 prebivalcev. Prav na tem prostoru stalo je pred 1500 leti rimsko mesto Noviodunum. Sava je tekla tedaj prav poleg mesta, dandanes ima pa svojo pot cele pol ure proti izhodu. Ob času Rimljanov tekla je Sava po mnogih ovinkih po Krškem polju ter ni še imela današnje naravne struge od Krškega proti Brežicam. Mesto Noviodunum ni bilo veliko. V pol uri bi ga bil lahko obhodil. Hiše so bile jako goste, sobe pa ne velike. Vse je bilo zidano. Ljudska pripovedka po vsej okolici je splošna, da je tukaj stalo veliko mesto, katero se je raztezalo od Rake do Brežic in Kostanjevice, in da je kralj stanoval notri. Zgodovinarji ga pa razno opisujejo. Zgodovinar Avgustin Tiff konec 15. stoletja piše, da je tam videl dva kamna z napisi. Največ o tem je pisal župnik Funkelsteiner v 17. stoletju; on popisuje tudi lep miljski kamen, ki je takrat stal pri Veliki vasi in je imel velik napis. Napis je bil napravljen ob času cesarja

Marka Aurelija in njegovega tovarša Lucija Vera okoli leta 161 po Kr. Kam je prešel, se ne zná; zgodovinar Šenleben in Valvazor popisujeta tudi kamne, o kterih je že župnik Funkelsteiner govoril. Valvazor piše, da se starine nahajajo eno miljo daleč od Velike vasi do Krške vasi. Linhard (1788) hoče imeti Noviodunum pri Krški vasi. Leta 1790 piše pl. Berkerfeld, da so leta 1789 v Turnu pristavo zidali, kamor so vse lepe rimske kamne in ostanke Novioduma speljali in vzdali. Leta 1846 objavlja Costa o kopanju na Drnovem pisanje okrajnega komisarja Macka na zgodovinsko društvo za Kranjsko v Ljubljani, da so se toplice našle; škoda, da ne pové kje. Od leta 1857 do 1863 piše več naznanil nadinženir g. Leinmüller; on misli, da je bilo zgornje mesto leseno, le temelj hišam je bil zidan. Leta 1859 dobil je ta gospod od visoke vlade nekaj podpore z opombo, preiskavo pričeti, ali so bili prebivalci mesta Kelti ali Slovani in gospod Leinmüller je pisal, da so ondi prebivali Kelti. Našlo se pa ni nič posebnega. Bronast ključ, ena žličica za ušesa trebiti in nekaj denarja, to je bilo vse. Opo rekam tudi poročilu, da so bile hiše lesene in da so bili prebivalci Kelti, ker ni resnično.

Mesto je bilo vse zidano; ene hiše so bile zidane iz opeke, druge iz kamna. Tiste hiše, ki so bile iz opeke, so imele železne vezi med zidom, da so ga skupaj držale. Takih vezi našli smo že več stotin, in še vem za nje, ako bi jih kdo želel. Druge hiše so bile iz kamna zidane. Sobe niso bile velike. Večina hiš je bila slikana; posebno vse boljše hiše so bile lepo slikane od znotraj. To se vidi, kjer je vse polno pisanega ometa, kteri se je od zida odlušil. Barve so bile raznovrstne, posebno priljubljene pa rudeča, zelena in rumena; tako slikanega ometa imam vse polno doma. Na mestu, kjer so stale hiše, ga pokažem vse polno. Strehe so bile vse z opeko krite, ki je podobna današnji, le bolj trdna je bila in pa lepo pisana. Tlak so imeli v boljših hišah iz lepega mozaika, iz drobnih kamenčkov napravljenega, drugod pa iz mavte, kar se tudi še vedno lahko vidi. Pri največ hišah je tlak še tak, kakor je bil, kajti prav nič še ni razkopan. Ob stenah je kamen izkopan, in tudi temeljno kamnje so kmetje že večinoma pokopali, in nasip na tlak zmetali.

Iz Brd, 14. jan. Te dni je odposlal odbor „Slovenskega jéza“ Goriškemu dež. zboru to-le prošnjo: Veleslavni deželni zbor!

Obče znano je, da naše občine po deželi, zlasti nektare, propadajo in ginejo pod silno težkim bremenom bolniških stroškov, kteri postajajo bolj ubožnim občinam, ker imajo premnogo svojih občanarjev po mestih v raznih službah in poslih, skoro neznosni in pogubni.

Tudi je znano, da si veleslavni deželni zbor prizadeva, bolniške razmere vrediti in zboljšati. Temu hvalevrednemu prizadevanju izrajuje podpisani odbor svoje popolno priznanje ter zaupno dostavlja še naslednjo ponižno prošnjo:

1. Veleslavni deželni zbor naj skuša napraviti deželno hiralnico, združeno s posilno delavnico za ubožne pohabljenе in stalno bolehave ljudi, kterim domača družina ne more dati niti potrebne postrežbe, niti primerne dela. Lenobno se vlačijo taki po svetu in napravljajo stroške občinam, ne da bi jim kaj koristili.

2. Veleslavni deželni zbor naj sklene prošnjo do visoke c. kr. vlade, da bi ona preskrbela današnjim razmeram primerne spremembe v domovinski postavi od 3. dec. 1863.

Po državni temeljni postavi od 21. dec. 1867, drž. zak. št. 142 smé vsak državljan na vsakem kraju države prebivati in premoženje pridobivati si in z njim gospodariti (člen VI.). Tudi pristoja vsem državljanom, ki v kaki občini prebivajo in ondi od svojega posestva, obrta ali dohodkov davke plačujejo, volilna pravica v občinski zastop, kakor domačinom (člen IV.).

Na enak način naj bode vsakemu državljanu postavno dovoljeno, pridobiti si tudi domovinsko pravico v vsaki občini, bodisi kmečki, bodisi mestni. Dosedanje popolnoma prosto odločilno pravo občin gledé podeljenja domovinske pravice naj se primerno omeji, da ne bodo kmečke občine za mestne prebivalce bolnišniških stroškov plačevale.

Še druge primerne spremembe naj vis. c. kr. vladi priporoča veleslavni deželni zbor!

Biljana, dne 7. januarja 1887.

Odbor kat. pol. nar. društva „Slov. jéz“.

Domače novice.

(Umrli je) nocoj č. g. Matija Snój, vpokojeni kurat Tržaške škofije, sedaj v Ljubljani. Ranjki je bil rojen v Nadgorici 21. februarija 1807, v mašnika posvečen 14. decembra 1836, ter je služboval po raznih krajih. Nekako deset let je prebival v Ljubljani.

(Državni zbor) snide se še-le 28. t. m. in ne že 26. kakor se je iz začetka sporočalo.

(„Sokolski“ večer) prvi odkar ima društvo nov odbor, napravil se bo v soboto večer v čitalnici. Novi odbor, v katerem je tajnik gosp. J. Krsnik, postavil si je hvalevredno nalogo društvenim zahtevam na vse strani vstrezati. Po drugi strani imajo pa tudi gospodje člani dolžnost, da se vestno in polnoštevilno vdeležujejo prirejenih veselí, kar je prav za prav glavni pogoj poštenega društvenega življenja. Odbor sam brez podpore članov ne more nič storiti.

(Ministerski svetovalec g. Wolf) obiskuje te dni — morebiti v imenu ministrovem — tukajšnje srednje šole.

(Občni zbor pevskega društva „Slavec“) vršil se je včeraj popoldne v prostorih „Glasbene Matice“ v lepem redu. Nagovor predsednika gospoda Vidmarja je bil občno odobran, isto tako tajnikovo poročilo, v katerem se je spominjal vseh važnejših dogodkov v minolem društvenem letu. Iz blagajnikovega poročila posnamemo naslednje: dohodkov je imelo društvo 985 gold. 79 kr., stroškov pa 848 gold. 57 kr., ostanka je 37 gold. 22 kr. Za zastavo se je dosedaj nabralo 433 glđ. 49 kr., katero si omisli društvo že letos. V novi odbor so bili voljeni gg.: Fr. Sakser, predsednikom, E. Petrič, podpredsednikom; Ferdo Gostič, tajnikom; Franc Dekval, blagajnikom; A. Jeršek, Fr. Funtek, Fr. Grahek, J. Zalaznik in J. Vičič, odbornikom; za revizorje blagajne: Janko Pajek in Fr. Šifrer. (Omeniti nam je tu, da ste se gg. Vidmar in Pajek odborništvu odpovedala.) Med posameznimi nasveti nam je le tega važno naznaniti, da bode „Slavec“ priredil letos velikonočni ponedeljek v tukajšnjem gledališči akademijo, koje čisti dohodek bode namenjen društvu sv. Cirila in Metoda.

(Velike zamete) morala je napraviti burja na Krasu, kajti razven nagliča danes do 3. ure popoldne še ni bilo nobenega vlaka iz Trsta v Ljubljano. Včeranjí poštni vlak prišel je še le ob 6. uri popoldne.

(V štajarskem deželnem zboru) izjavil se je na Aussererjev predlog gledé podučevanja nemščine po slovanskih šolah, poslanec Dominkuš, da se slovanski poslanci debate ne bodo vdeležili, ker vse to ni družega, kakor pripomoček za germanizacijo, nakar so vsi slovanski poslanci deželni zbor zapustili. Cesarski namestnik baron Kubeck je na to zagotovil, da deželni šolski svet slovenščine nikakor ne pesti; znanje nemščine je pa kolikor toliko tudi na korist Slovincem. Deželni švlski svet tudi ne namerava ponemčevati. Konečno se je predlog naučnega odseka sprejel; zanj so glasovali tudi nemški klerikaleci.

(Porotniki) za Celjsko okrožno sodnijo so za leto 1887 že določeni in po raznih okrajih tako-le razdeljeni: Vseh skupaj je 585 glavnih porotnikov, kterih je v Mariboru (mestu) 154, v glavarstvu pa 173, in to iz okrajev levi Dravski breg 42, desni Drav. breg 65, Slov. Bistrica 34, Sv. Lenart 32; iz okraja Ptujkega 63 in sicer: Ptuj 38, Ormož 16, Rogatec 9. Iz okr. glavarstva Ljutomerskega 17 in to iz Ljutomera 12, iz Radgone 5. Brežiško glavarstvo dalo bo 42 porotnikov, od teh jih pripada Brežiškemu okraju 18, Kozjemu 17 in Sevnškemu 7. Okrajno glavarstvo Slovenjegraško dalo bo 21 porotnikov in to iz Slov.-Graškega okraja 6, iz Marenburga 11 in iz Šoštanja 4. Celjsko glavarstvo vdeležuje se s 115 možmi in sicer Gornji Grad 15, Konjice 40, Šmarje 17, Vransko 12, Laški trg 31. Dopolnilnih porotnikov je 107 in od teh 55 Celjanov.

(Savinjski „Sokol“) imel je 6. t. m. svoj redni občni zbor, na katerem se je sklenilo, da se „Sokol“ vdeleži društveno z zastavo velikega „Sokolskega“ shoda meseca junija v Pragi. V odbor so izvoljeni gg.: Marko Lipold za starosto, Ivan Gabršček za podstarosto, Radoslav Šoflek za tajnika, Matej Puncar za blagajnika, Ivan Krankovič, Josip Pirš, Franc Lončar so pa odborniki.

(Koprski mestni svet) bi bil rad Tržačanom zelje zabelil, pa Koprski okrajni glavar ni hotel zabelje dati. Ko so Koprski mestni očetje slišali, kaj da je Tržaški magistrat vkrenil proti ondašnjemu škofu zaradi slovanskih duhovnikov, jim je bilo tisto jako všeč in so rekli: se pa še mi uprimo škofu, saj je ob enem tudi naš škof, da ne moremo nič več gledati, kako on duhovščino poslovenjuje. Kakor so mislili, tako so sklenili, in kar so sklenili, so zapisali na papir, da bi poslali v Trst politični gosposki, škofijstvu in pa mestnemu odboru. C. kr. okrajni glavar v Kopru je pa rekel: Ne; in ker niso hotli srenjske reči obravnavati, marveč se hotli v reči vtikati, ktere jim nič mar niso, je okrajni glavar sejo razpustil.

Razne reči.

— Cerkvnenih ključarjev občine nimajo pravice samolastno izbirati si, ampak le soglasno z župnikom. Tako je razsodil c. kr. upravni sodni dvor z odlokom z dne 26. novembra 1885.

— Rekurzi zoper rešitev fasij. „Grazer Volksblatt“ piše: Kakor zvemo iz avtentičnega vira, je naznanilo c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje z odlokom z dne 20. decembra 1886, št. 23.864, vsem političnim oblastim, „da se je cesarsko kraljevo finančno ministerstvo v nekem primerljivi izrazilo, da rekurzi zoper rešitev fasij po cesarski kraljevi deželni oblasti niso prosti pristojbin (koleka), kakor so bile po odloku ministerstva za uk in bogočastje z dne 10. aprila 1886, št. 6250, koleka proste vloge in njih priloge, s kterimi so duhovniki polagali fasije za vzvišanje „kongrue“. Navedeni odlok je imeniten za duhovnike, ki se morajo pritoževati na ministerstvo zoper rešitev fasije po c. kr. deželni vladi. — Finančno ministerstvo se sklicuje z a svoj trdi odlok na to, da pri rekurzih odpade vzrok oprostivne, ker se ne vlagajo po uradnem predpisu. — Nam se ta vzrok zdi slab, da ne rečemo ničev. Kakor so se prvič fasije vlagale uradno — tako bi se imeli tudi sedaj rekurzi zoper adjustiranje fasij — kajti uradni akt, t. j. konečna določitev kongrue bo še le izvršen, kedar se bo rešil rekurz. Dalje se nam ne zdi umestno, da mora kdo pri tej zadevi za to kolek plačevati, da pride do pravice, ker so ga uradniki po krivici ali po nevednosti oškodovali. (Resnični ali vsaj dozdevni; zato je ravno „rekurz“, da višji in nižji zvedo resnico ter dobé pravico. Vr.) In konečno fasija ni privatna zadeva dotičnega župnika ali kaplana, marveč farna javna zadeva. In kot farni predstojnik mora župnik rekurirati, da ne oškoduje fare za prihodnje, če bi se šlo tudi le za male svote, ker mu je vestno skrbeti, da ohrani celo farno premoženje.

— Prvi zvezek „Theologisch-praktischer Quartalschrift“ ima sledečo vsebino: I. Aphorismen über Predigt und Prediger: Die heilige Schrift II. Von Prälat Dr. Franz Hettinger, Univ.-Prof. in Würzburg. — II. Die Betrachtung und ihr Verhältniss zum priesterlichen Leben. Von Domcapitular Dr. Jakob Schmitt in Freiburg. — III. Ueber Leben und Tugenden Mariens. Von Prof. P. Georg Kolb S. J. am Freinberg bei Linz. — IV. Entsteht auch aus der Nothtaufe für die Pathen die geistliche Verwandtschaft? Von Domcapitular Theodor Friedle in Brixen. — V. Die Eneyclica: „Immortale Dei“. Von Franz Lang, Pfarrer zu Sigharting, Oberösterreich. — VI. Die Worte Jesu über Seine Mutter: I. Die Begegnung Jesu mit Maria. Von Dr. Aloys Schaefer, o. ö. Professor a. d. k. Akademie in Münster. — VII. Bücher für Schüler von 10—12 Jahren. Von Joh. Langthaler, reg. Chorherr von St. Florian, Pfarrvicar in Goldwörth bei Ottensheim. — VIII. Zur Geschichte des Sterbablasses. Von F. X. Schöberl, Decan in Laibstadt, Bayern. — IX. Ueber die gegen den Willen eines Verlobten ertheilte Dispens zum Eingehen einer Ehe mit einem Dritten. Von Monsignore Dr. Theodor Kohn, Kanzler des f. e. Consistoriums in Olmütz. — X. Ueber die katechetische Fragestellung. IV. (Frage und Antwort in der Katechese.) Von Religionslehrer Anton Egger in Meran. — XI. Zum Feste des hl. Antonius Eremita. (17. Januar.) Von Vicar Dr. Samson in Darfeld, Westphalen. — XII. Pastoralfragen und Fälle. — XIII. Literatur. — XIV. Decret des hl. Vaters über den Zweifel, ob man mit Sicherheit zur Seligsprechung des ehrw. D. G. Clemens Maria Hofbauer schreiten könne. — XV. Kirchliche Zeitläufe. Von Monsignore Professor Dr. Scheicher in St. Pölten. — XVI. Bericht über die Erfolge der katholischen Missionen. Von Johann G. Huber in Linz. XVII. Kurze Fragen und Mittheilungen.

Telegrami.

Gradec, 16. jan. V odsek za Aussererjev predlog gledé Pražakovega odloka bili so voljeni dr. Ausserer, baron Hackelberg, dr. Heilsberg, dr. Kiencl, dr. Neckermann, knez Lichtenstein in Vošnjak.

Dunaj, 17. jan. Danes se je otvorila borza za pridelke in blago ob živahnej udeležbi interesentov. Predsednik Dučka imel je veliki govor, za kterega se mu je veliko-industrijalec Seutter zahvalil.

Trst, 17. jan. Burja je od sile, sneg gre vstrajno in ga že blizo čevelj na debelo leži. Mraza imamo 3 stopinje.

Pariz, 16. jan. Vsi listi Bismarkov poráz na vso moč zadržljivo ocenjujejo. „Rep. Franc.“ sklepa svoj dotični članek: „Meščani, ne delajte še nobenih manifestacij, žaloigra ni še pri kraji.“

Bruselj, 17. jan. Včeraj zbralo se je v Marchiennes au pont 4000 delavcev premo-garskih jam, ki so zahtevali, da se jim dovoli občna volilna pravica, da se jim postavi razsodni možje.

Bukarešt, 16. jan. Cirkus Sidoli, nova zgradba še le pred kratkem dovršena, na vseh voglih gori in je prej ko ne vse zgubljeno. Ogenj se bo omejil. Ponesrečil ni nikdo.

Umrli so:

13. jan. Marija Vovk, delavka, 73 let, Kravja dolina št. 11, vsled raka.

14. jan. Marija Šober, kuharica, 23 let, Kolodvorske ulice št. 20, jetika.

V bolnišnici:

12. jan. Anton Brezovar, hlapec, 26 let, Typhus.

13. jan. Karol Jurkovič, železolivec, 17 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	739.97	— 2.6	sl. vzh.	oblačno	0.50
15. 2. u. pop.	739.38	— 1.8	sl. vzh.	"	sneg
9. u. zveč.	739.36	— 5.8	sl. svzh.	"	
7. u. zjut.	738.84	— 6.6	sl. vzh.	oblačno	5.00
16. 2. u. pop.	737.65	— 4.6	"	"	sneg
9. u. zveč.	739.33	— 7.6	"	"	

Vreme v soboto in nedeljo si je bilo skoraj enako. Oblačno nebo, mrzla burja in po malem je s snegom metlo. Srednja temperatura — 3.4° in — 6.3° C., za 1.0° ter 4.0° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

17. januarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	80 gl. — kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	81 „ — „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 45 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 40 „
Akcije avstr.-ogerske banke	876 „ — „
Kreditne akcijske	288 „ — „
London	126 „ 65 „
Srebro	— „ — „
Francooski napoleond.	9 „ 99 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemška marke	62 „ — „

Trgovina

s špecerijami, moko in deželnimi pridelki v dobrem stanu in na dobrem glasu v prijaznem mestu na Dolenjskem oddaja se zaradi nakupa večje trgovine za 2000 gold. Posebno ugodna je za začetnik. Obstanek je zagotovljen. Ponudbe sprejema opravništvo „Slovenčevo“. (1)

Naznanilo.

P. t. gospodarjem, čast. duhovščini, g. učiteljem in vsem prijateljem kmetijstva vsajamo si naznanjati, da je na svitlo prišla nova kmetijska knjiga z naslovom:

KMETIJSKO BERILO

za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjem v poduk.

Po naročilu visokega c. kr. ministerstva kmetijstva spisal

E. Kramer,

ravnatelj deželne kmetijske šole v Gorici. (2)

Knjiga govori na kratko o vseh kmetijskih strokah s posebnim ozirom na kmetijske razmere na Kranj-kem, Primorskem in spodnje Stajarskem, obsega 16 tiskovnih pol na močnem papirju te ima 83 podob. Ker je dovolilo vis. c. kr. ministerstvo za tisk knjige zdatno podpora, jej je cena samo 50 kr. in 5 kr. za poštnino.

Dobiva se tudi v Dolenjski tiskarni v Trstu

Št. 2.

Razpis službe

(4)

občinskega paznika.

Pri mestni občini Kamnik izpraznjena je služba občinskega paznika (policaja) z letno plačo 420 gl.

Prosileci, slovenskega in nemškega jezika zmožni, naj svoje prošnje s prilogami vred, in sicer tisti, kateri so v javni službi, potom svojega predstojnega urada, najdalje do

24. januarja t. l.

podpisanemu uradu pošljejo.

Mestno županstvo Kamnik, 10. januarja 1887.

Župan: Franjo Fišer l. r.

== Nova izdaja. ==

V podpisani bukvarni izšla je ravno kar nova izdaja

„Molitve,

katero naj se kleče opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihi sv. maši.“

Obsega tudi najnovejšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in veljá 100 komadov 2 gl.

Katoliška bukvarna

(27)

v Ljubljani,
stolni trg šte. 6.

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida. *) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, *zasluži da se po časopisih javno razglasi.

Srčen pozdrav!

(19)

Anton Krašovic,
posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa izkušeni Živinski prah (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

„Missa ss. Cordis Jesu,“

ktero je za možki zbor četveroglasno postavil ter prečast. gospodu Matiji Erjave-u, dekanu vipavskemu, poklonil Janez Pogačnik (organist v Vipavi).

Dobiva se pri skladatelju in v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani po 60 kr. (7)

Prave garantirane

voščene sveče in voščene

zavitke

priporoča visoko častiti duhovščini in gosp. trgovcem, po najnižji ceni

Franz Ahčin,

(4)

svečar v Kamniku h. št. 73.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukevco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek sredo, petek in soboto ob 1/2 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.